

EUROPEISKA UNIONEN

EUROPAPARLAMENTET

RÅDET

Bryssel den 13 juli 2023
(OR. en)

2023/0144 (COD)

PE-CONS 32/23

POLCOM 105
COEST 349
CODEC 1038

LAGSTIFTNINGSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på produkter från Republiken Moldavien enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS
FÖRORDNING (EU) 2023/...**

av den ...

**om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden
som är tillämpliga på produkter från Republiken Moldavien
enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen
och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan,
och Republiken Moldavien, å andra sidan**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet¹, och

¹ Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 juli 2023 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den ...

av följande skäl:

- (1) Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan¹ (*associeringsavtalet*), utgör grunden för förbindelserna mellan unionen och Republiken Moldavien. I enlighet med rådets beslut 2014/492/EU² har avdelning V i associeringsavtalet, som avser handel och handelsrelaterade frågor, tillämpats provisoriskt sedan den 1 september 2014 och trädde i kraft den 1 juli 2016 sedan alla medlemsstater ratificerat den.
- (2) I associeringsavtalet uttrycks önskan hos parterna i avtalet (*parterna*) att stärka och bredda förbindelserna på ett ambitiöst och innovativt sätt för att underlätta och uppnå gradvis ekonomisk integration och att göra detta i enlighet med de rättigheter och skyldigheter som följer av parternas medlemskap i Världshandelsorganisationen.

¹ EUT L 260, 30.8.2014, s. 4.

² Rådets beslut 2014/492/EU av den 16 juni 2014 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan (EUT L 260, 30.8.2014, s. 1).

- (3) Enligt artikel 143 i associeringsavtalet ska ett frihandelsområde mellan parterna gradvis upprättas i enlighet med artikel XXIV i Allmänna tull- och handelsavtalet från 1994 (*Gatt 1994*). I detta syfte föreskrivs i artikel 147 i associeringsavtalet ett gradvist avskaffande av tullar i enlighet med de tulltaxor som inbegrips i bilaga XV till associeringsavtalet och möjligheten att påskynda och utvidga omfattningen av ett sådant avskaffande.
- (4) Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som pågår sedan den 24 februari 2022, har en djupgående negativ inverkan på Republiken Moldaviens förmåga att bedriva handel med resten av världen, särskilt på grund av att Republiken Moldaviens export är beroende av transitering genom ukrainskt territorium och användning av ukrainsk infrastruktur, vilket nu till stor del inte kan användas. Under sådana kritiska omständigheter och för att mildra de negativa effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina på Republiken Moldaviens ekonomi är det nödvändigt att påskynda utvecklingen av närmare ekonomiska förbindelser mellan unionen och Republiken Moldavien och att snabbt stödja Republiken Moldaviens ekonomi. Det är därför nödvändigt och lämpligt att fortsätta att stimulera handelsflödena och bevilja medgivanden i form av handelsliberaliseringsåtgärder för alla produkter i linje med det påskyndade avskaffandet av tullar på handeln mellan unionen och Republiken Moldavien.

- (5) I enlighet med artikel 21.3 i fördraget om Europeiska unionen ska unionen sörja för samstämmigheten mellan de olika områden som omfattas av dess yttre åtgärder. Enligt artikel 207.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska den gemensamma handelspolitiken föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder.
- (6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1279¹ upphör att gälla den 24 juli 2023.
- (7) De handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning bör ta följande form:
- i) Uppskov med tillämpningen av systemet med ingångspriser på frukt och grönsaker.
 - ii) Upphävande av alla tullkvoter och importtullar. Genom dessa åtgärder kommer unionen att fördjupa ekonomisk integration mellan Republiken Moldavien och unionen och tillfälligt tillhandahålla lämpligt ekonomiskt stöd till förmån för Republiken Moldavien och de ekonomiska aktörer som berörs av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1279 av den 18 juli 2022 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar handelsmedgivanden tillämpliga på produkter från Republiken Moldavien enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan (EUT L 195, 22.7.2022, s. 6).

- (8) För att förhindra bedrägerier bör rätten att omfattas av de handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning villkoras med att Republiken Moldavien uppfyller samtliga relevanta villkor för att erhålla förmåner enligt associeringsavtalet, inklusive ursprungsreglerna för de berörda produkterna och de därmed sammanhängande förfarandena, samt med att Republiken Moldavien deltar i ett nära administrativt samarbete med unionen i enlighet med associeringsavtalet.
- (9) Republiken Moldavien bör avstå från att införa nya tullar eller avgifter med motsvarande verkan och nya kvantitativa begränsningar eller åtgärder med motsvarande verkan för import med ursprung i unionen samt från att höja gällande tullar eller avgifter och från att införa andra begränsningar om det inte är tydligt motiverat på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Om Republiken Moldavien inte uppfyller dessa villkor bör kommissionen ha befogenhet att helt eller delvis tillfälligt upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning.

- (10) I artikel 2 i associeringsavtalet föreskrivs bland annat att respekt för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt motverkandet av spridning av massförstörelsevapen, därmed sammanhängande materiel och bärare av sådana vapen utgör väsentliga delar av associeringsavtalet. Enligt samma artikel åtar sig parterna särskilt att följa följande allmänna principer: respekt för rättsstatsprincipen, principen om god samhällsstyrning, kampen mot korruption, brottslig verksamhet, oavsett om den är organiserad eller inte, inbegripet verksamhet av gränsöverskridande karaktär och terrorism, samt att respektera principerna om hållbar utveckling och effektiv multilateralism. Det är lämpligt att införa en möjlighet att tillfälligt upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning om Republiken Moldavien inte respekterar dessa väsentliga delar eller dessa allmänna principer.
- (11) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på att tillfälligt upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning i fall då producenter i unionen av likadana eller direkt konkurrerande produkter allvarligt påverkas av import enligt denna förordning. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (12) På grundval av en bedömning på tre månader som görs av kommissionen, baserad på den regelbundna övervakningen av effekterna av denna förordning och som inleds antingen efter en vederbörligen motiverad begäran från en medlemsstat eller på kommissionens eget initiativ, är det nödvändigt att föreskriva en möjlighet att återinföra de tullar som annars är tillämpliga enligt associeringsavtalet på importen av produkter som omfattas av denna förordning, om importen inverkar negativt på unionsmarknaden för likadana eller direkt konkurrerande produkter.
- (13) Kommissionens årliga rapport om genomförandet av det djupgående och omfattande frihandelsområdet, som utgör en integrerad del av associeringsavtalet, bör innehålla en detaljerad utvärdering av genomförandet av de handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning.
- (14) Mot bakgrund av den ekonomiska situationen i Moldavien och att förordning (EU) 2022/1279 upphör att gälla den 24 juli 2023, bör denna förordning, på grund av sin brådskande karaktär, träda i kraft den 25 juli 2023.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Handelsliberaliseringsåtgärder

Följande handelsliberaliseringsåtgärder ska införas:

- a) Alla tullkvoter som fastställs i bilaga XV-A till associeringsavtalet ska upphävas och de produkter som omfattas av dessa kvoter ska få importeras till unionen från Republiken Moldavien tullfritt.
- b) Tillämpningen av systemet med ingångspriser ska upphävas för de produkter som omfattas av systemet i enlighet med bilaga XV-B till associeringsavtalet. Inga tullar ska tas ut på importen av dessa produkter.

Artikel 2
Villkor för rätten till handelsliberaliseringsåtgärder

De handelsliberaliseringsåtgärder som avses i artikel 1 ska beviljas om följande villkor uppfylls:

- a) Republiken Moldavien följer reglerna om produkters ursprung och de därmed sammanhängande förfarandena enligt associeringsavtalet.

- b) Republiken Moldavien avstår från att införa nya tullar eller avgifter med motsvarande verkan och nya kvantitativa begränsningar eller åtgärder med motsvarande verkan för import med ursprung i unionen samt avstår från att höja gällande tullar eller avgifter och från att införa andra begränsningar, inbegripet diskriminerande interna administrativa åtgärder, om det inte är tydligt motiverat på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.
- c) Republiken Moldavien respekterar demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt motverkande av spridning av massförstörelsevapen, därmed sammanhängande materiel och bärare av sådana vapen, respekterar rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning, kampen mot korruption, organiserad eller annan brottslig verksamhet, inbegripet gränsöverskridande, och terrorism samt respekterar principerna om hållbar utveckling och effektiv multilateralism enligt artiklarna 2, 9 och 16 i associeringsavtalet.

Artikel 3

Tillfälligt upphävande av åtgärder

1. Om kommissionen finner att det finns tillräckliga bevis för att Republiken Moldavien inte uppfyller de villkor som anges i artikel 2, får kommissionen genom en genomförandeakt helt eller delvis upphäva de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 5.3.
2. Om en medlemsstat begär att kommissionen upphäver någon av de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning på grundval av att republiken Moldavien inte uppfyller villkoren i artikel 2 b, ska kommissionen inom fyra månader från en sådan begäran avge ett motiverat yttrande om huruvida medlemsstaternas påstående om att Republiken Moldavien inte uppfyller villkoren är välgrundat. Om kommissionen fastställer att påståendet är välgrundat ska den inleda det förfarande som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 4
Påskyndade skyddsåtgärder

1. Om en produkt med ursprung i Republiken Moldavien importeras på villkor som påverkar unionsmarknaden för likadana eller direkt konkurrerande produkter negativt får kommissionen när som helst återinföra de tullar på import av produkten i fråga som normalt sett är tillämpliga enligt associeringsavtalet genom en genomförandeakt. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 5.3.

De tullar som annars är tillämpliga enligt associeringsavtalet får återinföras under så lång tid som krävs för att motverka de negativa effekterna på unionsmarknaden för likadana eller direkt konkurrerande produkter.

2. Kommissionen ska regelbundet övervaka effekterna av denna förordning och därvid beakta uppgifter om export, import, priser på unionsmarknaden och unionens produktion av de produkter som omfattas av handelsliberaliseringsåtgärderna enligt artikel 1 a.

Kommissionen ska varannan månad informera medlemsstaterna om resultaten av den regelbundna övervakningen, från och med den dag då denna förordning träder i kraft.

3. Kommissionen ska genomföra en bedömning av situationen på unionsmarknaden för likadana eller direkt konkurrerande produkter, med avseende på ett återinförande av tullar. Bedömningen ska inledas

- a) efter en väl underbyggd begäran från en medlemsstat, inbegripet tillräckliga *prima facie*-bevis som den medlemsstaten rimligen har tillgång till i enlighet med punkt 4 och som visar att importen inverkar negativt på den unionsmarknad som avses i punkt 1, eller
- b) på kommissionens eget initiativ, efter att det att kommissionen fått kännedom om att det finns tillräckliga *prima facie*-bevis för att importen inverkar negativt på den marknad som avses i punkt 1.

Den utvärdering som avses i första stycket ska avslutas inom tre månader från det att den inleds.

4. Vid genomförandet av bedömningen enligt punkt 3 ska kommissionen beakta all relevant marknadsutveckling, inbegripet den berörda importens inverkan på situationen på unionsmarknaden för likadana eller direkt konkurrerande produkter. Bedömningen ska omfatta faktorer som

- a) hur snabbt och hur mycket importen från Republiken Moldavien av den berörda produkten ökar, i både absoluta och relativa tal, och

- b) den berörda importens inverkan på unionens produktion och priser, med beaktande av utvecklingen av importen från andra källor.

Förteckningen ska inte anses vara uttömmande och även andra relevanta faktorer kan beaktas.

5. Om kommissionen till följd av den bedömning som avses i punkt 3 anser att unionsmarknaden för likadana eller direkt konkurrerande produkter har påverkats negativt och avser att återinföra tullar, ska den offentliggöra ett tillkännagivande i *Europeiska unionens officiella tidning* om återinförande av de tullar som annars är tillämpliga enligt associeringsavtalet på import av produkten i fråga. Tillkännagivandet ska innehålla en sammanfattning av de viktigaste resultaten av bedömningen och ange inom vilken tidsfrist som berörda parter kan lämna skriftliga synpunkter. Denna period får inte överstiga tio dagar från och med den dag då tillkännagivandet offentliggörs.
6. Om exceptionella omständigheter kräver omedelbara åtgärder får kommissionen, utan att följa förfarandet i punkt 5 och efter att ha informerat den kommitté för skyddsåtgärder som inrättas genom artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478¹, vidta alla förebyggande åtgärder som den anser krävs.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler (EUT L 83, 27.3.2015, s. 16).

Artikel 5
Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av tullkodexkommittén, som inrättas genom artikel 285.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013¹, i fråga om artikel 3.1 i den här förordningen. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Kommissionen ska biträdas av den kommitté för skyddsåtgärder som inrättas genom artikel 3.1 i förordning (EU) nr 2015/478, i fråga om artikel 4.1 i den här förordningen. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 6
Utvärdering av genomförandet av handelsliberaliseringsåtgärderna

Kommissionens årliga rapport om genomförandet av det djupgående och omfattande frihandelsområdet ska innehålla en detaljerad bedömning av genomförandet av de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning och ska, om så är lämpligt, innehålla en bedömning av dessa åtgärders samhällspåverkan i Republiken Moldavien och i unionen. Information om import av produkter enligt artikel 1 a ska göras tillgänglig varje månad via kommissionens webbplats och ska uppdateras varje månad.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

Artikel 7
Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den 25 juli 2023.

Den ska tillämpas till och med den 24 juli 2024.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ... den ...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande
